

לכבוד

גב' יעל גוראון

באמצעות דוא"ל yaelgur@education.gov.il

הנדון: בקשה להשעיית מחוון המושגים ביחס לבגרות קיץ תשע"ו

אנחנו המורים, חברי מועצת המורים לאזרחות, המתמודדים יום יום ושעה שעה עם השדה החינוכי, ומתוקף זאת הראשונים לזהות מגמות **קשיים וסכנות** יוצאים בזאת בקריאה לך ולצמרת משרד החינוך להטות אוזן לקול חזק העולה מקרב מורי האזרחות.

לאחרונה מתחוללים מספר שינויים במקצוע האזרחות שלא מאפשרים לנו לעמוד במחויבות שלנו להורות אותו במקצועיות הנדרשת.

להלן השינויים ועמדתנו לגביהם:

1. **מחוון המושגים החדש** - בחודש דצמבר פורסם בעברית מחוון מושגים מעודכן המציג את המושגים שעל התלמידים ללמוד כדי לעמוד בדרישות בחינת הבגרות כבר במועד קיץ תשע"ו. מחוון המושגים בעייתי ביותר מכמה בחינות:

- **העיתוי המאוחר** של פרסומו שאינו מאפשר הטמעה והוראה מתאימה לקראת בחינת הבגרות הקרובה.
- עד לימים אלו **לא תורגם מחוון המושגים לשפה הערבית**. על אף זאת מחוון המושגים מחייב את תלמידי החינוך הממלכתי-ערבי.
- **חוסר הלימה בין מחוון המושגים לבין עקרונות תוכנית הלימודים** המעודכנת שאושרה בתשע"א על ידי ועדה מגוונת מבחינה אידיאולוגית. מעבר לפגיעה החמורה שיש בכך **בהיבט הנוהלי**, יש בכך גם **פגיעה משמעותית בליבת התכנים והערכים המהותיים לחינוך אזרחי**.
- נשגב מהבנתנו איך לנוכח תמונת מצב מדאיגה ביותר של חוסר סובלנות וגזענות בקרב בני נוער, הושמטו ממחוון המושגים נושאים המדגישים את החשיבות של הבנת הדמוקרטיה כרעיון שמעבר להכרעת הרוב **מחייב סובלנות, פלורליזם וזכויות מיעוט**.
- נשגב מהבנתנו איך לנוכח מצב שבו חינוך לחיים משותפים הוא כורח השעה, הוכנסו שינויים למחוון המושגים המסכלים את יכולתנו לחנך על בסיס ידע התומך בכך.

לנוכח המגמות שתוארו אנחנו מבקשים ממך, כמפמ"ר אזרחות, להשעות את מחוון המושגים **ביחס לבגרות קיץ מתשע"ו. במידה ולא תעתרי לבקשתנו זו ניאלץ להוציא קול קורא למורי האזרחות ללמד על פי עקרונות תוכנית הלימודים תשע"א ועל פי ספרי הלימוד המאושרים ולא על פי מחוון המושגים החדש. ובמקביל לערוך מחוון מושגים אלטרנטיבי בחסות אנשי אקדמיה.**

2. **הספר החדש** – אנחנו חוששים שמחוון המושגים משקף את ספר הלימוד שעומד לצאת בקרוב. אנחנו יודעים שספר הלימוד נכתב בהליך בעייתי שכן התמנה לו יועץ האקדמי אחד (ד"ר אביעד בקשי), שמבטא גוון אידיאולוגי אחד. לא הואילו בקשותינו שהייעוץ האקדמי יהיה מבוסס על וועדה פלורליסטית. אם אכן יתברר שהספר הוא ברוח מחוון המושגים נמשיך בהתנגדותנו לספר.

3. **וועדת מקצוע** - בקרוב עומדת להתמנות וועדת מקצוע. אנחנו דורשים שוועדה זו תהיה פלורליסטית בהרכבה. מנגנון הכרעה פלורליסטי יבטיח הכרעות תוכן שיענו על הערכים של חברה פלורליסטית בתחום דעת המשותף לכל אזרחי ישראל שמטרתו לחנך לאזרחות משותפת. כל מנגנון הכרעה שלא יתבסס על נוהל הוגן ומשקף יחטא הן לחברה במדינת ישראל והן למהות המקצוע.

בברכה,

מועצת מורים לאזרחות

כתובת דוא"ל - civicstudiescouncil@gmail.com

העתקים :

מר נפתלי בנט, שר החינוך

גב' מיכל כהן, מנכ"ל משרד החינוך

גב' דליה פניג, מ"מ יו"ר המזכירות הפדגוגית

גב' אלירז קראוס, ראש אשכול חברה ורוח